

‘Weet je hoeveel het heeft gekost om mij hier in Europa te krijgen? En dan bedoel ik niet wat ik allemaal heb doorstaan en dat het mij meerdere keren bijna mijn leven heeft gekost, ik heb het nu even alleen over geld. Ik heb het uitgerekend. Alles bij elkaar zou het in jouw munt ongeveer drieduizend euro zijn. Drieduizend. Weet je hoeveel geld dat is? Voor een jongen in Afrika? Voor een jongen in Afrika met zijn familie? Mijn oom heeft een goede baan. Hij werkt in een staalfabriek even buiten Dakar. Hij verdient omgerekend bijna honderd euro per maand. Dat is naar Senegalese maatstaven een goed inkomen. Hij is in elk geval de rijkste in mijn familie. Mijn vader heeft een kapperszaak en mijn moeder werkt in een naaiatelier. Misschien dat ze samen net tot honderd euro per maand komen. En mijn moeder heeft steeds minder werk, omdat de Chinezen het nog goedkoper doen. Een goede vriend van mij runt een winkeltje voor gebruikte mobiele telefoons en onderdelen, maar hij heeft weinig klandizie en de marges zijn klein. Verder heeft niemand van mijn familie een vast inkomen. Ik had zelf geen werk, evenmin als mijn twee broers. Af en toe hielp ik in de zaak van mijn vriend en af en toe had ik ergens een tijdelijk baantje. Voor de meesten van mijn goede vrienden geldt ongeveer hetzelfde. Kun je je voorstellen hoe groot het offer is geweest voor mijn familie en vrienden om de drieduizend euro bij elkaar te krijgen die nodig waren voor mijn reis? En ze hebben allemaal bijgedragen. Mijn vader heeft zelfs een lening afgesloten en twee van mijn vrienden hebben hetzelfde gedaan. Ze hebben zich voor mij in de schulden gestoken, Ilja. Maar ze hebben het met overtuiging gedaan. Ze zagen het als een investering die zich tienvoudig of honderdvoudig zou uitbetalen. Ik zou immers gegarandeerd rijk worden. Door bij te dragen aan de kosten van mijn overtocht, hebben ze het recht gekocht om te mogen delen in mijn onmetelijke rijkdommen. En dan vraag jij mij doodleuk waarom ik niet terugga naar Senegal. Denk je dat ik dan nog vrienden zou hebben? Denk je dat mijn familie mij als een verloren zoon in de armen zouden sluiten? Ze zouden me zien aankomen, hun mega-investering voor wie ze zich diep in de schulden hebben gestoken en die berooid terugkomt, met lege handen, zonder auto’s, goudstaven, wasmachines, luxejachten, smartphones, diamanten of zelfs maar een vaatwasser, om uit te leggen dat het allemaal helaas is misgelopen, dat hij met elf landgenoten tussen de ratten heeft geslapen, geen ander werk heeft kunnen vinden dan af en toe zware dingen dragen en dat het hele idee dat je in Europa automatisch rijk wordt, wat hem betreft op een misverstand berust.’

Ilja Leonard Pfeijffer
La Superba
De Arbeiderspers, 2015